

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatvs De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo
Libros Distribvtvs**

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De Alienatione rerum Ecclesiae. Cap. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

bus, & alijs locis pijs pauperibus
Feder. conf. 105. quem refert, &
sequitur Syluest. in ver. Hospitali-
num 16. P. i. sec. ubi supra. contra-
riū tamen videtur colligi ex tex.
in cap. procurationes de censibus,
vbi dicitur, quod quando Eccle-
się visitatę sunt pauperes, coniū-
gi debent cum alijs, quae vnam
procurationem componant ita
vt singulę illam non soluant, sed
coniunctim, vnde hanc senten-
tiam tenet Ricc. in Prax. par. 4.
ref. 153.

26. Limita 3. quando Episcopus
per Diœcēsim discurrit, vt Sacra-
mentum Confirmationis tantum
conferat, ita declarauit Sacr. Cōg.
teſte Barboſ. de offi. & pot. Episc. p.
3. all. 73. num. 51. & seq. Ricc. in
Prax. ut supra par. 4. ref. 156.

27. Observa tamen, quod Confrat-
ternitates, oratoria, & aliae Ec-
clesię visitatę equorum vēcturas
aut ferraturas prēstare, non tenē-
tur Clem. 2. de Censib. nīſi Visitator
sit Praelatus à Papa delegatus, tūc
enim ei debētur mercedes equo-
rum, & viaticum, vt de loco ad
locum commodē transire possit,
vt dicunt DD. quos refert & se-
quitur Barboſ. de offi. & pot. Episc.
par. 3. d. all. 73. num. 57.

§. VIII.

An Episcopus possit compellere Con-
fraternitates Laicorum, vt
ad processiones acce-
dant.

28 R Esp. quod non potest eas
cōpellere, sed tantum inui-

tare, vt censuit Sacr. Cong. Concil.
prout refert Vulp. in Prax. Iudic.
cap. 10. nu. 9. Ricc. in Prax. par. 3.
ref. 146.

S V M M A R I V M.

- 1 Alienatio rerum Ecclesie utroque iure prohibetur.
- 2 Referuntur pēnae contra Alienan-
tes.
- 3 Quid venit nomine pretiosorum
mobilium.
- 4 An pretiosa mobilia possint absq.
affensa apostolico conuerti in fa-
bricam Ecclesie.
- 5 An extrau. Ambitioſe procedat in
rebus donatis cum ea conditione,
vt Ecclesia possit illis alienare.
- 6 Fratres S. Francisci de obseruan-
tia possunt bona ſibi relicta alie-
nare sine ſolemnitate.
- 7 An extrau. Ambitioſe procedat in
alienatione patrimony, ad cuius
titulum quis fuit ordinatus.
- 8 An Clericus ſine licentia Ordini-
rī possit patrimonium huiusmo-
di alienare, ſi tempore alienatio-
nis habeat congruam ſubſtantia-
tionem.
- 9 Particula, donec, eft restrictiua
temporis, & ſuspendit faculta-
tem ad tempus.
- 10 Si fiat instrumentum alienatio-
nis bonorum Ecclesie cum clau-
ſula constituti, incurruunt pē-
ne d. extrau.
- 11 Limitatur, ſi pretium non fuit ſo-
lutum, neque fuit de eo habita
fides.
- 12 Extrau. Ambitioſe locum habet
in bonis locorum piorum.
- 13 Quae dicantur loca pia, & nu. 14.
- 15 An officiales, ſeu Administratores
locorum

- 15 Inorum piorum possint facere com 34 Alienatio facta pro extinguendo
promissum.
- 16 An alienans particulas reliquia- 35 An d. extrau. sit usu recepta.
- rum incurrat poenas d. extrau. 17 Res alienatae nullo restituto pre- 36 In dubio presumitur usu rece-
tio ad Ecclesium reuertuntur.
- 18 Datur emptori contra male alie- 37 An Confessarius, & Iudex sequi
nantem, & eius heredes actio ad loci.
- 19 Declaratur, quando emptor est 38 Doctoribus affirmantibus legem
bonae fidei, secus si male fidei.
- 20 Emptor recursum habet contra 39 Per lapsum 30. annorum presu-
Ecclesiam quatenus est effecta mitur beneplacitum apostolicum.
- locupletior.
- 21 Male fidei emptor debet fructus 40 Hec conclusio declaratur, & li-
perceptos in pretium compensa- mitatur.
- re.
- 22 Rector ipse, qui male alienavit, 41 Ultra lapsum temporis requiri-
potest alienatione tamquam nulla tur obseruantia continuata per
reuocare, ac bona repetere.
- 23 Alienatio ecclesie damnoſa potest 42 Non currit prescriptio a tempore
reuocari etiam si præcesserint sole- Rectoris male alienantis, neq; post
nitates.
- 24 Alienatio eſt nulla volente Eccle- 43 Aduersus præscriptionem datur
sia, secus si Ecclesia velit ſtare aliationi.
- 25 Idem dicitur in minore.
- 26 Impetrato affensu apostolico ce- 44 Quas poenas incurvant alienantes
terae solemnitates iuris non sunt
neceſſariae.
- 27 Ecclesia potest penitente ante im- 45 L I E N A T I O rerū
petratum affensem Pape, nō au- Ecclesiae utroque
tem post illum obtentum.
- 28 Per d. Extrau. non prohibetur alienatio ex causa neceſſaria.
- 29 Bona Ecclesie non poſſunt alienari pro debito, quod ſolui potest ex fructibus.
- 30 An contrabens cum Ecclesia te- 46 Ecclesiae utroque
neatur eſſe ſollicitus de verione, iure Cœſareo vide-
& num. 31. & 32. licet, & Canonico
33 Versio an ex confeſſione Praelati temper fuit prohi-
probetur.

C A P. IV.

De Alienatione rerum Ecclesie.

S. I.

Quas poenas incurvant alienantes
bona Ecclesie.

A L I E N A T I O rerū
Ecclesiae utroque
iure Cœſareo vide-
licet, & Canonico
tempor fuit prohi-
bita, vt conſtat ex Liubemus 2. &
in

in Auth. hoc ius porrectum C. de
Sacros. Eccles. & in lib. Decret. 12.
q. 2 per tot. presertim in cap. sine ex-
ceptione, & in lib. Decretalium in
tit. De reb. Eccl. aliena. vel non pre-
cipue in cap. nulli, & in eod. tit. in
6. ut obseruat etiam Quarant. in
ver. Alienatio rerum Ecclesie in
principio. & hodiè attenditur pre-
cipue constitutio Pauli II. quæ in-
cip. Ambitiosæ relata inter extran.
commun. substit. de Reb. Eccles. non
alien. vbi alienantes bona Eccle-
sie immobilia, vel mobilia pre-
tiosa sine beneplacito sedis Apo-
stolicæ excommunicantur, ac pri-
uantur eo ipso beneficijs, quoru[m]
bona alienarunt: illi etiam, qui res
alienatas receperint, excommu-
nicationi subiiciuntur, & contra-
etis ipse nullus, & inualidus de-
claratur. Regulares verò vltra
præfatas pœnas incurunt etiam
ipso facto priuationem vocis ac-
tuæ, & passiæ, ac perpetuam
inabilitatem ad illam in posteru[m]
obtinendam sublata etiam Gene-
rali, & Proæctori illam moderan-
di, aut relaxandi facultate ex de-
creto Sac. Congregationis iussu Vr-
bani VIII. edito sub die 7. Septem-
bris 1624. prout resert Bonacini in
tract. de Alienat. honor. Eccles. disp.
2. q. vn. pun. 1. num. 8.

§. II.

*Quid veniat nomine pretiosorum
mobilium.*

R Esp. quod veniunt vasa argé-
tea, vestes pretiosæ, quæ diu-
tius seruari possunt, Grex ouium
armamentum Boum, præsepi um-

equorum Rico. in Prax. for. Eccles.
par. 1. ref. 58. Barbos de offic. & pot.
Episc. par. 3. all. 95. num. 39. item
arbores fructiferæ, & his similia.
Nau. conf. 7. de Reb. Eccles. alien.
vel non. Bonacini loco cit. disp. 2. q.
vn. pun. 2. nu. 8. Quare vendi qui-
dem possunt Agni, Arietes, Hirci,
Hædi, & Vituli, non tamen potest
alienari totus Grex sine solemni-
tate Vulp. in Prax. Iudic. cap. 6. n. 8.
Dicit tamen Ricc. in Prax. vt su-
pra par. 1. ref. 63. quod huiusmo-
di pretiosæ mobilia absque assen-
su Apostolico possunt alienari,
quando illorum pretium conuer-
titur in fabricam eiusdem Eccle-
sie.

§. III.

*An dispositio d. extrau. Ambitiosæ
procedat in rebus donatis, vel
legatis alicui Ecclesie cum
expressa conditione, vt
illas Ecclesia possit
adlibitum alia-
nare.*

R Esp. affirmatiuè, quia hæc co-
ditio tamquam illicita rej-
citur cap. tua nobis de Testamen.
Vulp. in Prax. iudic. cap. 6. num. 35.
Barbos. d. par. 3. alleg. 95. numer. 70.
quod intellige, quando donantur,
vel legatur ecclesiæ ea paci, secus
si incapaci, quæ non potest reti-
nere in communi, quales sunt fra-
tres Sancti Francisci 'de obser-
uantia, quia tunc possunt bona
huiusmodi alienari sine solemni-
tate, & pretium in utilitatem Ec-
clesiæ conuerti, etiam si in tali le-
gato facto incapaci caueatur
quod

quod non possint alienari Qua-
rant. in ver. Alienatio rerum eccl-
sie. nu. 32. & num. 41. vers. Sexto.
Barbos. loco cit. num. 59. Ricor. in
Prax. for. eccl. par. I. ref. 64. Gabr.
commun. conclus. lib. 6. tit. de Pia-
caus. concl. 2. nu. 14.

S. V.

An incurvantur pœnæ d. Extrau-
si stat instrumentum aliena-
tionis honorum Ecclesiæ
cum clausula con-
stituti.

§ IV.

*An dispositio dictæ extrau. procedat
in alienatione patrimonij, ad
cuius titulum quis fuit
ordinatus.*

7 R Esp. negatiuè, quia in hoc
Concilium Tridentinum
sess. 21. de ref. cap. 2. requirit tan-
tum licentiam Episcopi Paris. de
Resign. Benefic. lib. 2. q. 6. num. 1. &
35. Nau. conf. 14. nu. 2. de Tempor.
ordin. & in Man. cap. 22. num. 18.
vers. tertio, quos refert, & sequitur
Ricc. in Prax. for. Eccles. p. I. ref. 82.
vbi etiam dicit, quod si Clericus
tempore alienationis habeat cō-
gruam substentationem, tunc ab-
sque licentia Ordinarij poterit
bona, ad quorum titulum ordi-
natus fuit, alienare, & hanc sen-
tentiam tenent etiam Garc. Ceual.
& alij apud Bonacin. de Sacram.
disp. 8. q. vn. pun. 5. num. 41. quia
illa particula, donec aliunde ha-
beant vnde viuere possint, appo-
sa in Concilio loc. cit. est restri-
ctiva temporis, & suspendit facul-
tatem ad tempus l. legatum ff. de
Ann. leg.

10 R Esp. affirmatiuè, quia per
clausulam constituti regulari-
ter transfertur omnis possessio,
tam naturalis, quam civilis Rot.
coram Card. Caualer. dec. 128. n. 6.
11 verum si pretium non fuit solutu-
neque fuit habita de eo fides, non
incurrantur eo casu supradictæ
pœnæ, quia tunc neque dominiu-
neq: possessio aliqua per clausu-
lam constituti transfertur I. ven-
dita Instr. de Rer. diu. Vulp. in
Prax. Iudic. cap. 6. nu. 11.

S. VI.

*An dispositio d. extrauag. locum
habeat in bonis Hospita-
lium, & Confraterni-
tatum.*

12 R Espondet Vulp. in Prax. Iu-
dic. cap. 6. num. 25. & alij plu-
res, quos refert, & sequitur Gab.
comm. conclus. lib. 6. tit. de Pia causa
concl. 2. num. 9. quod si confrater-
nitates, & Hospiitalia sint loca
pia, requiritur solemnitas, quæ
requiritur in alienatione rerum
Ecclesiæ, dicuntur autem locapia,
13 si sunt erecta auctoritate Episco-
pi, vel si bona eorum sint destina-
ta in alimoniam pauperum, aut si
ibi adsit campana, & publicè ce-
lebrentur diuina, vel si in illis ser-

E 2 uata

uara sit hospitalitas per tempus
immemorabile latè Gabr. loco
cit. concl. 1. num. 22. & d. concl. 2.
numer. 5. & 6.

14 Obserua tamen, quod quando
in dictis Confraternitatibus exer-
centur opera charitatis, & pietatis,
& exercitia spiritualia, sem-
per dicuntur loca pia, etiam si e-
rectæ nō fuerint auctoritate Epis-
copi, & ideo earum bona aliena-
ri non possunt sine assensu apo-
stolico, ut dicunt DD. quos refert,
& sequitur Diana p. 4. tr. 1. ref. 37.

15 Vnde nec possunt Administratores
facere compromissum de bonis
huiusmodi locorum, quia com-
promissum est species alienatio-
nis Antonin. var. resol. lib. 2. ref. 2.
num. 4. Quarant. in ver. Alienatio-
reccles. nu. 20. dicit tamen Ferr.
qq. mor. par. 2. q. 55. quod cum li-
centia Episcopi, coram quo con-
stare debet de utilitate ecclesie,
possunt officiales facere compro-
missum, exemplo Tutoris, vel Cu-
tatoris, qui licet ex se non possit
facere compromissum de rebus
pupilli, & minoris, compromitte-
re tamen potest cum solemnitate,
& lice ntia Iudicis, ut dicunt Da-
tores apud Gratian. discept. 586.
num. 52. Sed hoc procedere po-
test, si compromissum fiat de re-
bus, quas Episcopi auctoritate
ordinaria alienare possunt iuxta
cap. Terrulas 12. q. 2.

S. VII.

An Prælatus, aut Rector Ecclesie
sive alienans particulas Reli-
quiarum insignium, aut
in muro clausarum in
currat in excom-
municationem
d. extrau-

16 **R** Esp. quod licet huiusmodi
Reliquiae alienari non po-
sint sine consensu Sedis Apostoli-
cae iuxta stylum Curiæ Romanæ,
quia sunt res valde pretiosæ, qua-
seruando seruari possunt, illas
tamen alienans non incurreret ex
communicationem d. extrauag.
quia ibi sermo videtur esse de bo-
nis temporalibus pretio æstimabi-
libus, ut d. Bonacor. d. tract. de
Alien. bon. Eccles. quæst. un. punct.
2. num. 31. quicquid in contrarium
dicat Barbos. de offic. & pot. Episc.
par. 3. all. 95. num. 39. Ricc. in Prax.
for. Eccles. par. 1. ref. 60.

S. VIII.

An Ecclesia repetens bona male
alienata teneatur restitu-
re pretium.

17 **R** Esp. quod res alienatae nullo
restituto pretio regulariter re-
uertitur ad Ecclesiæ c. 1. de Schism.
d. extrau. Ambitiose in fin. S. quis
igitur in Auth. de non alienan. &c.
Ecclesiæ vero competit interdictu
vnde vi quo ad res alienatas Ricc.
in collect. decif. 2164. par. 6.

18 Datur tamen emptori contra-
male

malè alienantem, & eius hæredes
actio non solum ad pretium, sed
etiam ad interesse §. I. in fin. in
Auth. de alien. & emphiteusi Abb.
in d. cap. I. in fin. Leo in Thef. for ec-
cles. par. I. cap. 15. nu. 64. Ricc. in col-
lect. decis. 3054. & in Prax. for ec-
cles. par. I. ref. 17. & par. 3. ref. 559.
¶ 29 quod procedit, quando empor
est bona fidei, quia si esset malæ
fidei, non potest agere ad interes-
se contra Prælatum malè alienan-
tem, sed tantum ad pretium iux-
ta l. fin. §. empor, ubi glos. et DD.
C. commun. de leg.

Hæc tamen intellige, quando
pretium versum non fuit in vtili-
tatem Ecclesiæ, secus si consti-
rit pecunias in vtilitatem Ecclesiæ
fuisse erogatas, quia tunc empor
recursum habebit cōtra Ecclesiā
quatenus esset effecta locupletior
d. §. I. in fin. in Auth. de Alien. &
emphiteusi Marc. decis. 1076. & alij
quos refert & sequitur Ricc. in col-
lect. dec. 2164. par. 6. verum malæ fi-
dei empor cum fructus suos non
fecerit, debet illos in pretium
compensare ut dic. Ricc. in Prax.
par. 3. ref. 559.

§. IX.

An Rector ipse, qui male, vel sine so-
lemnitate alienauit, possit alie-
nationem tāquam nullam
reuocare, ac bona re-
petere.

¶ 22 R Esp. affirmatiū ē etiam non ob-
stante iuramento fratre. Marc.
decis. 43. & 1075. Magon. decis. 61.
Grammat. dec. 79. & alijs apud Ricc.

- in prax. for. Eccles. par. I. ref. 118. &
in collect. dec. 2164. par. 6. quod pro
23 cedit etiamsi præcesserint sole-
nitates requisitæ, quia si alienatio
huiusmodi esset damnoſa Ecclesiæ,
poterit ab eodem Rectore reuoc-
ari, ac rescindi per beneficium
restitutionis Grammat. d. decis. 79.
Ricc. in collect. decis. 46. par. 1. Guid.
Pap. dec. 159. & ibi Add.
24 Notandum tamē est, quod aliena-
tioni rerum Ecclesiæ est nulla vo-
lente ecclesia, secus si ecclesia vel
let stare alienationi, quia huius-
modi solemnitates in fauorem ec-
clesiæ sunt introductæ, & ideo hæc
nullitas non potest ab alio allega-
ri Cacheran. dec. 94. n. 25. Chartar.
dec. 46. Put. dec. 310. li. 1. & dec. 365.
n. 5. lib. 2. apud Ricc. in Collect. decis.
3054. parte 7. & in Prax. parte I.
resolutione 7. sicut etiam dici-
tur de minore prohibito vendere
25 sine certa solemnitate, si velit ar-
atum valere Rot. dec. 262. nu. 7. &
seq. par. 3. Diuer.

§. X.

An impetrato assensu apostolico sint
ad hoc necessariae aliae solemnita-
tes a iure requisita.

- 26 R Esp. negatiū ē, quia Papa est
Dominus, & dispensator om-
nium bonorum ecclesiarum, & ad
eius libitum potest disponere.
Rati. conf. 157. n. 4. & 11. Dec. conf.
142. num. 5. quos refert, & sequitur
Vulp. in Prax. iudic. cap. 6. n. 9.
Sed obserua, quod licet detur
locus pœnitentiae in alienatione
rei ecclesiæ cum reseruatione be-
ne-

neplaciti apostolici ante illius im-
petrationem , post illud tamen
27 obtentum ecclesia nō potest p̄o-
nitere , etiam antequam aliena-
tio confirmetur Ricc.in collect.de-
cis.706. & dec.3054.

§. XI.

An per d. extrauig. prohibeatur.
alienatio ex causa necessaria .

28 **R** Esp. negatiūe , & ideò quando
ecclesia est grauata per fidei
commissum, potest restituere ab-
sque solemnitate Quarant. in ver.
alienatio nu.45.limit.16.Barbōf.de
offic. & pot. Episc.par.3.all.95.n.61.
ita etiam si ex bonis mobilibus
persolai non possit debitum ab
ecclesia legitimè contractum, fieri
potest exequutio , & subhasta-
tio auctoritate Iudicis ecclesiasti-
ci super bonis stabilibus ecclesie
I.alienati ones ff famili. ercise. Qua-
rant.loco cit.n.36. vbi etiam dicit,
quod in tali.casu pro paruo debi-
to non est distrahenda res magna
29 & si adsunt fructus pro satisfa-
ctione , non possunt alienari bo-
na ecclesie , quia licet Prælatus
possit fructus ecclesie pro se re-
tinere, hoc procedit, quando non
subest necessitas alienandi cap.hoc
ius porrectum 10.q.2.glos.in cap.1.
ver. defensore de Reb.eccles.non
alien.in 6. Sylu.in ver. alienatio n.
2.Genuenf.in Prax.Archiep. c. 89.
n.4. Vnde alienandi rem ecclesie
necessitas non dicitur, vbi ex fru-
ctibus ecclesia absque alienatio-
ne necessitatibus potest prouide-
ri Rot.in Bononien.S. Appollinaris

24.Martij,& 20.Iunij 1586. ob-
ram Orano.

30 Notandum est etiam, quod si
fiat alienatio ex causa necessaria,
contrahens cum ecclesia tenetur
esse sollicitus de versione , secus
quando ex voluntaria Rot.decis.8.
n.10.& 11.decis.29.n.1.& dec.287.
n.4.& seq. & dec.681.nu.5.par.1.in
Recent.ut refert Beitrāmin.ad Grē-
gor.dec.511.n.33. debet similiter
probari pecuniam fuisse versam.

31 in utilitatem ecclesie in mutuo
d.9.1.in fin.in Auth.de alienat. &
emphiteuf.Greg.d.decis.511.n.12.&
32 in venditione facta pro soluen-
dis debitibus ecclesie Add.ad Qui-
rant.in ver.alienatio n.36.littera b.
Ricc.in collect.de cis. 2336.par.6.&
dec.3054.par.7 & in Prax. for. ec-
cles.par.1.ref.2. & 3. vbi etiam di-
33 cit, quod versio probatur ex co-
fessione Prælati concurrentibus
alij adminiculis , & coniecturis .
34 alienatio verò facta pro extin-
guendo censu dicitur facta causa
utilitatis, non autem necessitatis,
ut decisum refert idem Ricc.in col-
lect.dec.3054.par.7.

§. XII.

An d. extrau. Pauli II. sit usu
recepta .

35 **A** Lij asserunt d. extrau. in ali-
quibus locis nullatenus esse
receptam ita Sylu.in ver.excomm.
7.n.83.Vulp.in Prax.Iudic. cap.6.
n.20.vbi alios refert; alij verò di-
cunt in multis locis d.extrauagan-
tem esse receptam quoad disposi-
tionem principalem , & nullitatē
con-

contractus, non tamen quoad pœnam extrinsecam, maximè priuationis beneficiorum Nau. in man.

cap. 27. nu. 150 Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. resolut. 118. & alij apud Garc. de benefic. par. 2. capitulo. 1. num. 87. Quarant. in ver. alienatio numero 84.

Alij vero aiunt, illam esse vbiq; receptā itā Redoan. de Reb. eccl. q. 58. n. 25. Borgn. dec. 43. à nu. 71. Mastrill. dec. 77. n. 8. Borrelli. in sum. decis. par. 1. tit. 15. n. 51. & tit. 16. nu. 24. & seq. Garc. de Benefic. par. 2. c. 1. n. 41 & 42. & alij plures, quos refert, & sequitur Barbos. de offic. & pot. Epis. par. 3. all. 95. n. 49. ubi etiā dicit, itā in terminis fuisse resolutū in Rot. Rom. in una Brixien. locatio. 5. Decembri. 1594. coram Pagna, impressa apud Farinac. decis. 30. n. 5. par. 1. Recent.

36 In dubio autē præsumitur vñ recepta, cum sit inserta in corpore iuris Benintend. dec. 13. n. 9. Rot. decis. 262. n. 6. par. 3. Diuers. Rico. in collect. decis. 1673. par. 5. & in Prax. for. eccles. par. 1. resolut. 91. ubi alias Rotae decisiones refert, & ideo non vñsus debet probari Benintend. loco cit. idem Ricc. in collect. decis. 3054. par. 7.

37 Sed quæres, an confessarius, & Iudex in hoc se qui debeat consuetudinem loci? affirmatiuē respondet Nau. in man. c. 27. nu. 149. ubi citat Caiet. addit. Azor. par. 1. lib. 2. cap. 19. q. 12. quem refert, & seq. Diana. par. 1. tract. 10. resol. 3. quod si inter autores sint probabiles sententiae, quibusdam affirmantibus, legem esse receperam. alijs contra negantibus, potest

quis tuta conscientia sententiæ negantium adhærere.

§. XII.

An in facto antiquo præsumatur solemnitas.

39 **C**ommunis est opinio, quod per lapsum 30 annorum præsumitur interuenisse beneplacitū apostolicum, ut dicunt Doctores quos refert. & sequitur Barbos. de offic. & pot. Epis. par. 3. all. 95. n. 72. hoc tamen procedit, quandō in instrumento nihil dicitur de solennitate Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. resolut. 561. ubi alios refert: secus si ex instrumento constaret, solemnitatem fuisse defecūtam, & minus legitimam, vel si in contrario reserueretur beneplacitum Papæ per clausulam, si, & quatenus beneplacitum, & consensus sedis apostolica interueniat, vel si mota fuerit lis super re alienata intra dictum spatium 30. annorum, tūc enim vere, & non præsumptiuē de assensu sedis apostolica constare debet iuxta communem DD. sententiam Quarant. in ver. alienatio rerum ecclesiæ n. 46. Ricc. loco cit. & in collect. dec. 3054. par. 7. Quarē vltra lapsum temporis requiritur obseruantia continuata per totum spatium 30. annorum, de qua constare debet certitudinaliter, non autē præsumptiuē, ut decisum refert Ricc. in collect. dec. 3125. par. 7. neque curreret præscriptio a tempore Prælati, seu Rectoris male alienatis, neque post illius mortē, nisi data scientia successoris, quāuis currat viuēte Rectorē, qui be-

ne

ne, & cum solemnitatibus aliena-
uit Gnid Pap. dec. 150. Quarāt. loco
cit. Ricc. in collect. decis. 3054 par. 7.
& in Prax. for. eccles. par. 1. ref. 23.
43 sed adiuerius præscriptionem da-
tur nihilominus ecclesiæ restitu-
tio Ricc. d. ref. 32. & in collect. decis.
2334 par. 6.

S V M M A R I V M.

- 1 An losatio facta ultra triennium
vitietur in totum & n. 2. & 3.
- 4 Non valet locatio ultra triennium
cum clausuli, quod tot sint loca-
tiones, quot triennia, neque pa-
ctum, ut transacto triennio reno-
uetur.
- 5 Potest Prælatus locationem facta
contra formam d. extrau. reuocare.
- 6 Si res ecclesiæ non fructificat nisi
tertio quolibet anno, potest in no-
uem annos locari.
- 7 Ecclesia potest stare contractui in-
ualido etiam invito eo, cum quo
contractum est.
- 8 An contractus utilis ecclesiæ sit va-
lidus, si fiat sine solemnitate.
- 9 Quando dicatur contractus utilis
ecclesiæ.
- 10 Conductor tenetur ad pensionem
etiamsi locatio facta fuerit ultra
triennium.
- 11 An seruanda sit consuetudo locan-
di res ecclesiæ ultra triennium.
- 12 In quo casu emphiteuta excusatetur
a deuolutione.
- 13 An triennium huiusmodi possit ab
Episcopo limitari ad unum, vel
duos annos.
- 14 An primus conductor præferatur
secundo finita locatione.
- 15 Ecclesia si velit pro se retinere, non

tenetur renouare locationem.
16 Ecclesia non potest cogi ad renoua-
dum proximioribus agnatis rem
emphiteoticam deuolutam ob li-
neam finitam, si velit pro se reti-
nere.

- 17 Limitatur stante cōsuetudine im-
memorabili renouandi.
- 18 Agnati admittuntur ad renoua-
tionem, si ecclesia vellet extraneos
inuestire.
- 19 Extraneo de ipsa empibteusi inue-
stito Agnati non admittuntur am-
plius ad renouationem.
- 20 Idem dicitur si intra annum non
petierint talem renouationem.
- 21 Primus conductor non præfertur,
si promisit relinquere domum va-
cuam, liberam, & expeditam fini-
ta locatione.
- 22 nihil tam conuenit æquitati, quam
ut pacata seruentur.
- 23 An una Ecclesia possit rem com-
munem locare inuita altera Ec-
clesia.
- 24 An Curatus alteri Curato possit
commune prædium ad vitam
locare.

C A P. V.

De Locatione rerum Ecclesiæ.

R E S casus excipiun-
tur in d. extrau. Ambi-
tiose, videlicet loca-
tio ad triennium, con-
cessio emphiteufis in-
casibus à iure permisiss, & aliena-
tio bonorum, quæ seruando ser-
uari non possunt, hic igitur age-
nus de Locatione.

§. I.

